Warszawa, dnia 26 stycznia 2017 r.

GABINET MARSZAŁKA SENATU
wpłynęło dn. 30.01.2017 r.
nr 439 podpis
KANCELARIA SENATU
Kancelaria Ogólna
30. 01. 2017
Wpł. Nr dz. 439

MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI
Krzysztof Jurgiel

Znak sprawy:ŻW.hzg.058.1.2017.2.jp

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 30.01.zał. 17
nr 538 podpis

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

W odpowiedzi na oświadczenie Pana Jana Marii Jackowskiego, Senatora RP, złożone podczas 32. posiedzenia Senatu RP w dniu 21 grudnia 2016 r., dotyczące m.in. promocji mięsa owczego oraz możliwości dodatkowego wsparcia owczarstwa, przekazane przy piśmie znak BPS/043-32-751/16 dnia 22 grudnia 2016 r., uprzejmie informuję Pana Marszałka, co następuje.

Ustawa z dnia 22 maja 2009 r. *o funduszach promocji produktów rolno-spożywczych* (Dz. U. z 2015 r. poz. 2122, z późn. zm.), na mocy której utworzono m.in. Fundusz Promocji Mięsa Owczego, jest odpowiedzią na postulaty branży, która wystąpiła z wnioskiem do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o podjęcie działań mających na celu stworzenie mechanizmu zapewniającego skuteczną promocję branżową, wzrost sprzedaży polskich produktów rolnych, a w konsekwencji zdobycie trwałych rynków zbytu, poprawę jakości produkowanych wyrobów oraz integrację branżową.

Podkreślić należy, że środkami funduszy promocji zarządzają wyłącznie przedstawiciele organizacji branżowych reprezentujących producentów rolnych oraz przetwórców działających w danym sektorze, którzy tworzą odrębne dla każdego funduszu komisje zarządzające. To komisje zarządzające decydują o przeznaczeniu dostępnych środków, tworząc roczne plany finansowe. Rola administracji ogranicza się wyłącznie do zapewnienia administracyjnej obsługi wypłat środków.

W ramach ww. ustawy ogólnokrajowe organizacje zrzeszające producentów rolnych lub przetwórców mogą ubiegać się o dofinansowanie ze środków funduszy na działania mające na celu informowanie o jakości i zaletach produktów oraz działania mające na celu promocję spożycia poszczególnych produktów. Wspierany jest udział w wystawach i targach, prowadzenie badań

rynkowych dotyczących poszczególnych produktów, wspieranie badań naukowych i prac rozwojowych mających na celu poprawę jakości produktów oraz prowadzących do wzrostu ich spożycia. Wspierane są również szkolenia producentów i przetwórców oraz udział krajowych organizacji branżowych, w tym ich przedstawicieli, biorących udział w pracach specjalistycznych stałych i roboczych komitetów organizacji międzynarodowych lub będących członkami statutowych organów tych organizacji, zajmujących się problemami rynku poszczególnych produktów.

Ponadto, organizacje branżowe lub międzybranżowe mają możliwość pozyskania znaczących środków na promocję na rynku wewnętrznym i w państwach trzecich w ramach mechanizmu Wspólnej Polityki Rolnej „Wsparcie działań promocyjnych i informacyjnych na rynkach wybranych produktów rolnych". Dofinansowanie działań informacyjnych lub promocyjnych w ramach ww. instrumentu wynosi:

- do 70% w przypadku prostych programów (program złożony przez jedną organizację lub większą liczbę tych organizacji, pochodzących z tego samego państwa) skierowanych na rynek wewnętrzny;
- do 80% w przypadku prostych programów skierowanych na rynek krajów trzecich i dla programów „multi" (program, w którym uczestniczy wiele państw, składany przez co najmniej dwie organizacje pochodzące z co najmniej dwóch państw członkowskich) skierowanych na rynek wewnętrzny i rynek krajów trzecich.

Mając na względzie powyższe, prowadzone w ramach niniejszych rozwiązań systemowych działania promocyjno-informacyjne zapewniają nie tylko skuteczną promocję produktów rolno-spożywczych, ale także poprawę jakości produkowanych wyrobów, wzrost ich spożycia oraz integrację branżową.

Odnosząc się do tematu wsparcia do owiec pragnę poinformować Pana Marszałka, że w ramach systemu płatności bezpośrednich jest ono realizowane w formie płatności związanej z produkcją. Możliwość realizacji płatności związanej z produkcją w niektórych sektorach produkcji rolnej, poprzez wydzielenie na jego finansowanie części środków unijnych przeznaczonych na płatności bezpośrednie w danym kraju, przewidują przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. *ustanawiające przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009* (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 608, z późn. zm.). Należy jednak podkreślić, że wsparcie związane z produkcją można przyznawać jedynie w zakresie, który jest niezbędny do utrzymania aktualnych poziomów produkcji. Nie może ono prowadzić do wzrostu produkcji. W związku z tym, wsparcie to jest skierowane jedynie dla tych sektorów lub regionów państwa członkowskiego, w których określone

typy rolnicze lub określone sektory rolnictwa mają szczególne znaczenie ze względów gospodarczych, społecznych lub środowiskowych i znajdują się w trudnej sytuacji.

Jednocześnie przepisy unijne w zakresie płatności bezpośrednich nie dają państwom członkowskim delegacji do ustanowienia dodatkowego wsparcia związanego z produkcją na terenach o szczególnych walorach przyrodniczych ani na terenach o trudnych warunkach gospodarowania.

Ponieważ, zgodnie z ww. przepisami unijnymi celem tej płatności jest zahamowanie spadku produkcji w sektorze, została ona skierowana do wszystkich hodowców owiec w całym kraju i do wszystkich ras.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że zgodnie z art. 53 ust. 6 ww. rozporządzenia 1307/2013, państwa członkowskie mogły dokonać zmian w odniesieniu do wsparcia związanego z produkcją do dnia 1 sierpnia 2016 r., ze skutkiem od 2017 r. Przepisy unijne nie przewidują możliwości dokonywania przez państwa członkowskie kolejnych zmian w systemie dobrowolnego wsparcia związanego z produkcją.

Niemniej jednak rolnicy zajmujący się hodowlą owiec mogą również korzystać na zasadach ogólnych z pozostałych, powszechnych instrumentów wsparcia dostępnych w Polsce w ramach systemu płatności bezpośrednich, tj.: jednolitej płatności obszarowej (JPO), płatności za praktyki korzystne dla klimatu i środowiska, płatności dla młodych rolników, płatności dodatkowej oraz pozostałych płatności związanych z produkcją.

Jednocześnie płatnościami związanymi z produkcją mogą być objęte również zwierzęta, do których przyznawane jest wsparcie w ramach programu ochrony zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie w ramach działań PROW.

W ramach Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w Pakiecie 7. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie możliwe jest uzyskanie wsparcia do konkretnych sztuk samic objętych programem ochrony zasobów genetycznych danej rasy prowadzonym przez Instytut Zootechniki - Państwowy Instytut Badawczy. Wsparcie to wypłacane jest corocznie w okresie 5-letniego zobowiązania.

Wsparcie dla owiec w ramach Pakietu 7. dotyczy następujących ras: wrzosówka, świniarka, olkuska, polska owca górska odmiany barwnej, merynos odmiany barwnej, uhruska, wielkopolska, żelaźnieńska, korideil, kamieniecka, pomorska, cakiel podhalański, merynos polski w starym typie, czarnogłówka oraz owca pogórza. Stawka płatności wynosi 360 zł/szt.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna jest przyznawana do konkretnych sztuk zwierząt, jeżeli minimalna liczba owiec matek w stadzie wynosi: 10 owiec matek rasy olkuskiej, 15 owiec matek rasy cakiel podhalański, barwna owca górska, polska owca pogórza, czarnogłówka, 30 owiec matek rasy merynos polski w starym typie albo 10 owiec matek pozostałych ras.

Uzyskanie wsparcia do owiec jest również możliwe pośrednio, w ramach Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego w Pakiecie 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000 i Pakiecie 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000. Realizacja tych pakietów polega na odpowiednim użytkowaniu trwałych użytków zielonych w zależności od wariantu, które można użytkować kośnie, pastwiskowo lub kośno-pastwiskowo.

Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne nie przewiduje dodatkowego wsparcia do wypasu zwierząt na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW) i Natura 2000.

Dodatkowo, możliwe jest uzyskanie pośrednio wsparcia do zwierząt, w tym m.in. do owiec, w ramach działania Rolnictwo ekologiczne PROW 2014-2020, pomimo iż płatności w tym działaniu są przyznawane do powierzchni upraw. W ramach tego działania stworzono bowiem pakiet dotyczący upraw paszowych na gruntach ornych, w ramach którego warunkiem uzyskania wsparcia jest posiadanie określonych zwierząt, w tym m.in. owiec w obsadzie co najmniej 0,3 DJP/ha. Warunek posiadania zwierząt trawożernych odnosi się także do pakietów realizowanych na trwałych użytkach zielonych.

W odniesieniu natomiast do płatności ONW realizowanych w ramach działania Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami PROW 2014-2020, zasady udzielania tych płatności, podobnie jak w poprzednich latach, regulują przepisy unijne. Zgodnie z art. 31 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. *w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005* (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, z późn. zm.), płatności ONW przyznawane są na hektar użytków rolnych położonych na obszarach ONW, rolnikom aktywnym zawodowo, którzy prowadzą działalność rolniczą na tych obszarach. Płatności te mają ułatwić rolnikom kontynuowanie rolniczego użytkowania ziemi, a w efekcie wpłynąć na utrzymanie żywotności obszarów wiejskich i zachowanie różnorodności biologicznej. W ramach tego działania nie jest przewidziane oddzielne wsparcie do zwierząt.

Powyższe świadczy o tym, że sektor owczarski został uwzględniony w systemach wsparcia w ramach PROW 2014-2020 oraz płatności bezpośrednich, a promocja produktów tego sektora jest w dużej mierze uzależniona od inicjatywy organizacji branżowych reprezentujących producentów rolnych oraz przetwórców działających w tym sektorze.

MINISTER
Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Krzysztof Jurgiel